

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: osühing Primos

registrikood: 10775765

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa,
Kopli ranna tn 49

postisihnumber: 11713

telefon: +372 5017777

e-posti aadress: endel.siff@primos.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Konsolideeritud bilanss	8
Konsolideeritud kasumiaruanne	10
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	11
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 3 Varud	18
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 5 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	19
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	19
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	20
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	21
Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad	22
Lisa 10 Kapitalirent	22
Lisa 11 Kasutusrent	23
Lisa 12 Laenukohustised	24
Lisa 13 Võlad ja ettemaksed	25
Lisa 14 Eraldised	25
Lisa 15 Osakapital	26
Lisa 16 Müügitulu	27
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	28
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	28
Lisa 19 Tööjõukulud	28
Lisa 20 Seotud osapooled	29
Lisa 21 Konsolideerimata bilanss	30
Lisa 22 Konsolideerimata kasumiaruanne	31
Lisa 23 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	32
Lisa 24 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	33
Aruande allkirjad	34
Vandeauditiitori aruanne	35

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

Seisuga 31.12.2023 kuulus OÜ Primos kontserni 9 äriühingut, s.h. emaettevõtte. AS-ile Logman Invest kuulub 100% osalus tütarettevõttes Tallinna Bekkeri Sadam OÜ. OÜ-le Primos kuulub 50% osalus sidusettevõtetes AS Milstrand ja 50% osalus AS N-Terminal Grupp (likvideerimisel).

Konsolideeriva üksuse osalused konsolideeritavates üksustes on järgmised:

Tütarettevõtte	Asukoht	Osalus 31.12.2023
AS Laser Diagnostic Instruments	Eesti Vabariik	50,54%
OÜ Alterate	Eesti Vabariik	100%
OÜ Glasstone	Eesti Vabariik	100%
OÜ Commonbuild	Eesti Vabariik	100%
AS Logman Invest	Eesti Vabariik	100%

Kontserni peamised tegevusvaldkonnad võib jaotada nelja suurde gruppi:

- kõrgtehnoloogiaga seotud tegevusvaldkonnad;
- sadamateenused;
- kinnisvara arendus;
- muud tegevusvaldkonnad

Kõrgtehnoloogiaga seotud tegevusvaldkonnad

AS Laser Diagnostic Instruments (edaspidi LDI) tegeleb optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate rakenduste väljatöötamise ja seadmete tootmisega, oma toodangu müügiga ning pakub teenusena nende seadmete kasutamist. LDI põhitooteks on ROW (Remote Optical Watcher) andurid/sensorid.

2023. majandusaastal keskendus LDI konkurentsivõimekuse tugevdamisele läbi eristumise. Selle saavutamiseks alustati ROW-Mini anduri arendamist ja nende edasimüügi protsessi väljatöötamist. Samuti pühendati toodetavate seadmete tootmiskulude vähendamisele, et hoida nende tootmise kasumlikkus eelmise aasta tasemel. Brändi teadlikkuse suurendamiseks ja toodete turustamiseks suurendati kulutusi läbi digitaalseturunduse, sotsiaalmeedia ja osalemistega tööstusüritustel.

Sadamateenused

AS Logman Invest konsolideeritud 2023. majandusaasta müügitulu oli 2 516 tuhat eurot (2022: 3 339 tuhat eurot), mis võrreldes eelmise aastaga on 823 tuhat eurot kehvem tulemus ehk muutus on -24,7%.

Majandusaasta puhaskasum oli 173 tuhat eurot (2022: 1 475 tuhat eurot kasum), mis võrreldes eelmise majandusaastaga on 1 302 tuhat eurot kehvem tulemus.

2023. aasta kaubakäibest moodustas:

- eksport – 262 tuh. tonni ehk 59% (teravili, puidugraanul, saematerjal);
- import – 183 tuh. tonni ehk 41% (graniitkillustik, väetis, sulfaadid ja soolad, purustatud klaas).

Kinnisvara arendus

2023. aastal ehitas OÜ Alterate kaks ridaelamut (9 boksi) Jõelähtmel Liivamäe külas ja eramu Lauka teel Viimsis. Kokku toimus 4 kinnisvara müüki. Lisaks müüdi 2 parkimiskohta Madala tn Tallinnas. Uutel projektidel toimusid projekteerimis tööd.

Muud tegevusvaldkonnad

2023. aastal jätkas OÜ Glasstone klaasist valmistatud esemete müüki.

Kontserni tegevusega kaasnevad olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Keskkonnamõjud:

Kontsernis sadamategevus võib kaasa tuua mõju merelisele ökosüsteemile, sealhulgas mere-organismidele ja merevee kvaliteedile. Samuti on mõjutatud jäätmekäitlus jäätmete kogumise, sorteerimise ja kõrvaldamise osas. Lisaks sadama tööga võib kaasneda õhusaaste allikate, nagu näiteks heitgaaside ja tolmupilvede, tekkimine.

Kontsernis optika-, laser- ja elektroonikatehnoloogiaga seotud tegevusega võib kaasneda jäätmete ja ohtlike ainete tekkimine tootmisprotsessides. Kontsern järgib rangeid keskkonnavalaseid standardeid ja kasutab keskkonnasõbralikke tootmisviise ning ringmajanduse põhimõtteid, et vähendada jäätmete hulka ja keskkonnakahjusid.

Sotsiaalsed mõjud:

Kontsernis optika-, laser- ja elektroonikatehnoloogiaga seotud tegevus osutab oma seadmete kasutamise teenust, mis võib mõjutada töötajate tervist ja ohutust. Kontsern peaks tagama, et nende seadmete kasutamine oleks ohutu ning töötajatele antakse vajalikud koolitused ja kaitsevahendid.

Lisaks võib kontserni tootmis- ja müügitegevus luua töökohti kohalikul tasandil, mis võib omakorda mõjutada kogukonna majanduslikku heaolu.

Kontsernis sadamategevus võib mõjutada suhteid kohalike kogukondade ja ettevõtte vahel, eriti seoses müra, keskkonnareostuse ja liiklusega.

Kontsern teadvustab endale, et läbi oma majandustegevuse mõjutab ümbritsevat keskkonda ja juhindub ning järgib oma tegevuses vee erikasutusloa ja õhusaasteloa dokumentides sätestatud.

Kinnisvara arendamisega kaasneb taristu ja teenuste mõju: uued kinnisvaraprojektid võivad mõjutada läheduses asuvate taristu- ja teenuspakkujate koormust, nagu teed, veevarustus, kanalisatsioon, haridusasutused ja tervishoiuteenused.

Intressiriskid

Kontserni intressimäära risk tuleneb pikaajalistest võlakohustustest, mis on seotud Euriboriga ning fikseeritud intressimääradega laenuõudega.

Kontsernil on laenukohustusi seisuga 31.12.2023.a. 6 721 tuhat eurot (seisuga 31.12.2022.a. 7 478 tuhat eurot). Osa laenulepingkohustusest seotud 6-kuu EURIBOR-iga. Omanikult saadud ilma intressita laenude jääk seisuga 31.12.2023.a. on 3 763 tuhat eurot (seisuga 31.12.2022.a. 3 220 tuhat eurot). Seega on intressiriskile avatud umbes 44% võlakohustustest, mis ei ole riskimaandamise instrumentidega kaetud.

Laenuõuded on seisuga 31.12.2023 summas 124 tuhat eurot (31.12.2022. 107 tuhat eurot), mis on fikseeritud intressiga 3-12%. Intressirisk on seotud turuintressi muutusega, mille tõttu võib intressimäär osutada alla turuintressi. Intressirisk maandatakse iga aastase intresside korrigeerimisega.

Valuutariskid

Kontserni tulemustele ei ole olulist valuutariskide mõju ning nendele ei rakendata maandamismeetmeid, kuna finantsvara ja pikaajalised kohustused alusvaluutaks on euro ning müügitehingud on sooritatud eurodes. Kohustused tarnijatele mitte eurodes on lühiajalised ning nad moodustavad ebaoluline osa kohustusest.

Börsikursside riskid

Kontsern ostab elektrienergiat, kütust ja muud toorainet, mille ostuhinnad mõjutavad börsihindade muutused. Kontsen on avatud nende hindade muutuse riskidele, mille maandamiseks otsitakse pidevalt alternatiivseid tarnijaid.

2023 aasta tegevuskeskkonna üldine (makromajanduslik) areng ja selle mõju tema finantstulemusele

Üldise ülevaate kohaselt kahanes Eesti majandus aastal 2023 teist aastat järjest ning langus ulatus 3,5%-ni. Koroonakriisi järel kiirelt kasvanud tarbimine pöördus suure hinnatõusu valguses langusesse, mis mõjutas otseselt sisemaist nõudlust ja töökohti. Samal ajal on Eesti tööstustoodang langenud tipu tasemelt suisa viiendiku võrra ja kahjuks pole veel tänagi kindlust, et põhi on saavutatud.

See tulenes eeskätt Venemaa vaenuliku tegevuse suhtes, mis mõjutab märkimisväärselt majandustegevust ja inflatsiooni arengut kõrgemate toormehindade kaudu. Paljud kaubad ja laevad sattusid ka EU poolt kehtestatud sanktsioonide alla. Pidevad energia- ja kütusehindade järsud tõusud on avaldamas otsest ulatuslikku survet meie tegevusele ja ka terviklikult majanduskliimale.

Peamised finantssuhtarvud

	2023	2022
Müügitulu (tuhandetes eurodes)	5 137	9 869
Ärikasum (tuhandetes eurodes)	85	1 087
Emaettevõtte omanikele kuuluv koondkasum (tuhandetes eurodes)	-116	927
Müügitulu kasv / langus	-48%	27%
Puhasrentaablus	2,14%	9,40%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,088	1,092
Emaettevõtte omanikele kuuluva omakapitali osatähtsus	60,20%	57,30%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Müügitulu kasv (%) = (müügitulu 2023-müügitulu 2022)/müügitulu 2022* 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum/müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara/lühiajalised kohustused

Emaettevõtte omanikele kuuluva omakapitali osatähtsus = emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital/varad kokku * 100

Kontserni dividendipoliitika

Omanik ei ole kehtestanud poliitikat dividendide maksmiseks.

Eesmärgid ja arengusuunad

AS Logman Invest põhieesmärgiks 2023. aastal puistekaupade käsitlemisel turuosa suurendamine ning uute klientide ja kaubagruppide kaasamine, pakkudes klientidele kvaliteetset sadamateenust. Tahame olla paindlikud ja kasvatada oma käibemahtusid uute kallimate kaubagruppide teenindamisega sadamas. 2024 aastaks arvestab AS Logman Invest aga Rail Baltic'u rajamiseks vajamineva ballastainete ja killustiku järsult suurenevate mahtudega. Seoses lõpetatud süvendustöödega Bekkeri sadamas plaanime vastu võtta suuremaid laevu.

Kinnisvara arendamise valdkonnas on pealmiseks eesmärgiks 2020. aasta sügisel algatatud Meeruse sadama detailplaneeringu edasine menetlemine ja Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga lähteülesande kooskõlastamine Bekkeri sadama detailplaneeringu algatamiseks 2024. aastal.

2024 aastal jätkab Alterate OÜ kinnisvaraarendusega ja lõpetab kahe ridaelamu (9 boksi) ehituse Jõelähtmel. Ostetud kruntidel toimuvad projekteerimis ja planeerimistööd. Seoses praeguse majandusolukorraga Eesti Vabariigis otsustas OÜ Alterate mõned kinnisvaraarenduste projektid lükata järgmistesse aastatesse kuni majandusolukorra paranemiseni.

AS Laser Diagnostic Instruments on seadnud eesmärgiks 2024.a majandusaastal keskenduda uuenduslike tehnoloogiate ja toodete täiustamisele, säilitada oma konkurentsieelist ja jätkata kasvu ning tagada, et firma tooted ja teenused vastavad klientide vajadustele ja ootustele.

Investeeringud

2023. aastal olid kontserni järgmised investeeringud seotud AS Logman Investiga: moderniseeriti PVC laod, soetati uued vendrid, rekonstrueeriti kaid summas 153 tuhat eurot. Investeeringud olid tehtud ka kaupade käitlemiskiiruse ning mahtude tõstmiseks, mis avaldavad positiivset mõju kaubamahtude suurendamisele ja müügitulule. Järgmisel aastal planeeritakse investeerida põhivarasse 100 000 eurot.

Uurimis- ja arendustegevuse projekte ning nendega seotud väljaminekuid aruandeaastal ja järgmistel aastatel

2023. aastal investeeriti teadus- ja arendustegevusesse 6 000 eurot ROW-U uue optika ja elektroonika väljatöötamiseks ja digitaalturunduse lahendusele 7 000 eurot. AS Laser Diagnostic Instruments jätkab 2024. aastal investeeringuid turundusse kulutades 10 000 eurot, et uusi ärivõimalusi ja geograafilisi piirkondi otsida. Eeldatavad arengutegevuse väljaminekud on kuni 40 000 eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 690	2 674	
Nõuded ja ettemaksud	549	852	2
Varud	4 111	3 625	3
Kokku käibevarad	6 350	7 151	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	1 225	1 061	5
Finantsinvesteeringud	8	32	6
Nõuded ja ettemaksud	24	9	2
Kinnisvarainvesteeringud	1 829	1 903	7
Materiaalsed põhivarad	11 391	11 862	8
Immateriaalsed põhivarad	24	129	9
Kokku põhivarad	14 501	14 996	
Kokku varad	20 851	22 147	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	3 269	3 580	12
Võlad ja ettemaksud	2 455	2 789	13
Eraldised	111	178	14
Kokku lühiajalised kohustised	5 835	6 547	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	4 092	4 757	12
Kokku pikaajalised kohustised	4 092	4 757	
Kokku kohustised	9 927	11 304	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	55	55	15
Ülekurss	7 486	7 486	
Kohustuslik reservkapital	111	111	
Muud reservid	1	0	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	5 033	4 309	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-146	724	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	12 540	12 685	
Vähemussosalus	-1 616	-1 842	
Kokku omakapital	10 924	10 843	

Kokku kohustised ja omakapital	20 851	22 147	
---------------------------------------	---------------	---------------	--

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	5 137	9 869	16
Muud äritulud	5	27	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 992	-5 627	17
Mitmesugused tegevuskulud	-501	-569	18
Tööjõukulud	-1 627	-1 655	
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-904	-881	7,8,9
Muud ärikulud	-63	-77	
Ärikasum (kahjum)	55	1 087	
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	138	12	5
Intressitulud	20	11	
Intressikulud	-277	-169	12
Muud finantstulud ja -kulud	144	-14	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	80	927	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	80	927	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	-146	724	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	226	203	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	55	1 087	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	904	891	7,8,9
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	11	-13	
Muud korrigeerimised	-25	-117	
Kokku korrigeerimised	890	761	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	264	-207	2
Varude muutus	-486	763	3
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-406	124	13
Makstud intressid	-277	-168	
Kokku rahavood äritegevusest	40	2 360	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-239	-554	8,9
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	27	8
Antud laenud	-17	0	
Antud laenude tagasimaksed	1	59	
Laekunud intressid	16	10	
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-1	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-240	-458	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	1 000	1 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-1 565	-620	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-219	-324	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-784	56	
Kokku rahavood	-984	1 958	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 674	716	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-984	1 958	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 690	2 674	

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital					Vähemusosalus	Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)		
	31.12.2021	55	7 486	111			
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	55	7 486	111		4 309	-2 045	9 916
Aruandeaasta kasum (kahjum)					724	203	927
31.12.2022	55	7 486	111		5 033	-1 842	10 843
Korrigeeritud saldo 31.12.2022	55	7 486	111		5 033	-1 842	10 843
Aruandeaasta kasum (kahjum)					-146	226	80
Muutused muudest omanike sissemaksetest					1		1
31.12.2023	55	7 486	111	1	4 887	-1 616	10 924

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Primos on Eestis registreeritud ja tegutsev ettevõte. Seisuga 31.12.2023 koostatud raamatupidamisaruandesse on konsolideeritud OÜ Primos (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtted.

Koostamise alused

2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes. Kasumi kirjendamisel on kasutatud kasumiaruande skeemi nr. 1. Kontserni kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisaluseid ja arvestuspõhimõtteid.

Konsolideeritud aruande koostamine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on ettevõtted, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osakapitalist, või kui emaettevõtte kontrollib tütarettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel, või kui emaettevõttel on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamust tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest. Investeeringud tütarettevõtetesse on emaettevõtte konsolideerimata aruandes kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

Tehingud vähemusosalusega

Kontsern käsitleb vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul vähemusosalus kui kontsernivälist kolmandat osapoolt. Osaluse müügist vähemusosani keele tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Vähemusosaluse soetamisel kajastatakse ostuhinna ja soetatud osalusele vastavate netovarade bilansilise väärtuse erinevus firmaväärtusena.

Äriühendused

Kõiki sõltumatute osapoolte vahel toimuvaid äriühendusi kajastatakse kontserni raamatupidamisarvestuses ostumeetodil, mille rakendamisel kajastatakse omandatud osalust soetusmaksumuses. Ostumeetodit rakendatakse omandamise kuupäeva seisuga. Selle kuupäeva seisuga määratakse omandatud osaluse soetusmaksumus, omandatud netovara väärtus ja tekkinud (positiivne või negatiivne) firmaväärtus. Lisaks omandatud osaluse soetusmaksumusele kajastatakse omandatud osaluse soetusmaksumuses ka omandamisega otseselt seotud väljaminekud.

Sidusettevõtted

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle omatakse olulist mõju. Olulist mõju eeldatakse juhul, kui investorettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 20% sidusettevõtte hääleõigusega aktsiatest või osakapitalist. Investeeringud sidusettevõtetesse on kajastatud kapitali osaluse meetodil.

Konsolideerimine

Konsolideerimisel on rida-realt liidetud ema- ja tütarettevõtete kõik finantsnäitajad ning elimineeritud kõik kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid. Vähemusosalus emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi kirjel.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapooltele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuiseid ja lühiajalisi pangadeposiite ning rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes tulu või kuluna.

Finantsinvesteeringud

Pikaajalised finantsinvesteeringud

Pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusega seotud allahindlus.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu

Ostjatele laekumata arved on bilansis hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded on bilansis alla hinnatud tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlus on kajastatud bilansireal "Ebatõenäoliselt laekuvad arved". Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudesummasid, mida ei saa või ei ole majanduslikult otstarbekas tagasi nõuda, käsitletakse lootusetutena. Selliseid summasid arvestatakse bilansiväliselt. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes kirjel "Mitmesugused tegevuskulud".

Varud

Valmis- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, ilma milleta varud ei oleks praeguses olukorras ja asukohas.

Muud varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest. Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Varude soetusmaksumuse kulusse kandmisel kasutatakse kontsernis valdavalt FIFO meetodit.

Optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate seadmete tootmisel lähtutakse varude soetusmaksumuse kindlaksmääramisel konkreetselt iga objekti soetamiseks tehtud kulutustest (individuaalmaksumuse meetod), kuna üksikud varude objektid on üksteisest selgelt eristatavad.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida ettevõtte hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteering kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid ning millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimiseks kasutatakse materiaalse põhivara analoogsete gruppide amortiseerimiseks kasutatavaid amortisatsiooninorme.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Ehitatavaid kinnisvaraobjekte kajastatakse materiaalse põhivarana soetusmaksumuses kuni ehitustegevuse lõpetamiseni. Alles seejärel toimub nende varaobjektide ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuteks.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamise arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta.

Kõigis kontserni ettevõtetes kasutatakse materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivaradele.

Oma tarbeks valmistatud immateriaalse põhivara puhul on tootmise tööjõu ja tootmishoonete üldkulud varadele jagatud lähtudes ettevõtte normaalsest tootmismahtudest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Üldjuhul kantakse uurimis- ja arenguväljaminekud kuludesse. Erandiks on arenguväljaminekud, mis on identifitseeritavad ja mis tõenäoliselt osalevad tulu genereerimisel järgmistel perioodidel. Arenguväljaminekud on kulutused, mis tehakse vajalike uurimistulemuste rakendamisel uute optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks.

Firmaväärtus on vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Firmaväärtust kajastatakse bilansis sarnaselt muule immateriaalsele põhivarale tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Vara väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid, raamatud) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust igal bilansipäeval ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (cash generating unit).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides. 2022.a. olid tehtud muudatused materiaalse põhivara amortisatsiooni normides. Mõju oli jääkväärtusele summas 212 tuhat eurot: (jääkväärtus suurenes) ja amortisatsiooni kuludele (kulud vähenesid).

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis tõstavad objekti võimet osaleda tulevikus majandusliku kasu loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele.

Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalsele põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui immateriaalse vara kasulikku eluiga ei ole võimalik usaldusväärsel.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	10-50 aastat
Muud masinad ja seadmed	2-25 aastat
Muu inventaar	2-20 aastat
Arenguväljaminekud	5 aastat
Litsentsid, patendid, kaubamärgid	4-20 aastat

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtja bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Tingimuslikud kohustused

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Tulenevalt madalamast hinnangust tasumise tõenäosusele kajastatakse viiviste laekumisi erandina kassapõhise printsiibi järgi.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt. Alates 01.01.2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Seotud osapoolteks loetakse isikut või ettevõtet, kes on seotud Primos OÜ-ga sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

Isik või selle isiku lähedane pereliige on seotud osapool, kui see isik:

- (a) on Primos OÜ või selle tütarettevõtete juhtkonna liige; või
- (b) omab kontrolli või olulist mõju Primos OÜ üle.

Ettevõtte on seotud osapool, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:

- (a) ettevõtte ja Primos OÜ on ühise kontrolli all;
- (b) üks ettevõtte on kolmanda osapoolte poolt kontrollitav ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoolte olulise mõju all olev ettevõtte;
- (c) ettevõtte omab Primos OÜ üle kontrolli või olulist mõju;
- (d) ettevõtte on Primos OÜ kontrolli või olulise mõju all;
- (e) ettevõtted, mille üle Primos OÜ juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omab kontrolli või olulist mõju;
- (f) ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Primos OÜ üle.

Võimalike seotud osapoolte vaheliste suhete tuvastamisel on arvesse võetud suhte sisu, mitte ainult selle õiguslikku vormi.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	347	347	0
Ostjatelt laekumata arved	382	382	0
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-35	-35	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	56	56	0
Laenuõuded	124	100	24
Muud nõuded	28	28	0
Intressinõuded	18	18	0
Viitlaekumised	10	10	0
Ettemaksed	18	18	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	573	549	24
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	565	565	0
Ostjatelt laekumata arved	600	600	0
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-35	-35	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	24	24	0
Laenuõuded	107	98	9
Muud nõuded	154	154	0
Intressinõuded	10	10	0
Viitlaekumised	144	144	0
Ettemaksed	11	11	0
Tulevaste perioodide kulud	6	6	0
Muud makstud ettemaksed	5	5	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	861	852	9

Antud laenud:

31.12.2023:

Laen 1: 30 tuhat eurot, intress 12%, tähtaeg 30.09.2021, alusvaluuta: euro

Laen 2: 20 tuhat eurot, intress 6%, tähtaeg 25.08.2022, alusvaluuta: euro

Laen 3: 33 tuhat eurot, intress 6%, tähtaeg 31.12.2021, alusvaluuta: euro

Laen 4: 10 tuhat eurot, intress 3% tähtaeg 31.12.2021, alusvaluuta: euro

Laen 5: 30 tuhat eurot (12 kuu jooksul: 6 tuhat eurot, 1-5 aasta jooksul: 24 tuhat eurot), intress 4%, tähtaeg 01.06.2028, alusvaluuta: euro

Primos OÜ kasuks on seatud pikaajalise laenu nr 5 tagatiseks hüpoteek Linnamäe tee 79-119 Tallinnas asuvalle korterile summas 40 000 eurot.

31.12.2022:

Laen 1: 30 tuhat eurot, intress 12%, tähtaeg 30.09.2021, alusvaluuta: euro

Laen 2: 20 tuhat eurot, intress 6%, tähtaeg 25.08.2022, alusvaluuta: euro

Laen 3: 33 tuhat eurot, intress 6%, tähtaeg 31.12.2021, alusvaluuta: euro

Laen 4: 10 tuhat eurot, intress 3% tähtaeg 31.12.2021, alusvaluuta: euro

Laen 5: 13 tuhat eurot (12 kuu jooksul: 4 tuhat eurot, 1-5 aasta jooksul: 9 tuhat eurot), intress 3%, tähtaeg 01.06.2028, alusvaluuta: euro

Lisa 3 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	319	317
Lõpetamata toodang	2 021	1 430
Lõpetamata ehitised	2 021	1 375
Lõpetamata toodang tootmises	0	55
Valmistoodang	233	255
Lõpetatud ehitised	0	0
Valmistoodang tootmises	233	255
Müügiks ostetud kaubad	1 411	1 497
Müügiks ostetud kinnistud	0	1 456
Müügiks ostetud muud kaubad	0	41
Ettemaksed varude eest	127	126
Kokku varud	4 111	3 625

Varud on bilansipäeva seisuga kajastatud soetusmaksumuses, mis juhtkonna hinnangul ei ületa varude neto realiseerimisväärtust. Real "Müügiks ostetud kinnistud" on kajastatud soetusmaksumuses müügiks ostetud detailplaneeringuga krundid.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		0		0
Käibemaks	19	74	16	209
Üksikisiku tulumaks		32		36
Sotsiaalmaks		56		63
Kohustuslik kogumispension		2		2
Töötuskindlustusmaksed		3		4
Ettemaksukonto jääk	37		8	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	56	167	24	314

Vt Lisad 2 ja 13.

Lisa 5 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
10047899	AS Milstrand	Eesti	Vedelike ja gaaside ladustamine	50	50
10059916	AS N-Terminal Grupp (liikvideerimisel)	Eesti	Ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine	35	35

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2022	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2023
AS Milstrand	1 061	163	1 224
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	1 061	163	1 224

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

	Aktsiad ja osad	Kokku	
31.12.2021	32		32
31.12.2022	32		32
	Aktsiad ja osad	Kokku	
31.12.2022	32		32
Muud	-24		-24
31.12.2023	8		8

Investeeringud aktsiatesse ja osadesse kajastatakse soetusmaksumuses.

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	687	3 622	4 309
Akumuleeritud kulum	0	-2 362	-2 362
Jääkmaksumus	687	1 260	1 947
Amortisatsioonikulu		-44	-44
31.12.2022			
Soetusmaksumus	687	3 622	4 309
Akumuleeritud kulum	0	-2 406	-2 406
Jääkmaksumus	687	1 216	1 903
Amortisatsioonikulu		-74	-74
31.12.2023			
Soetusmaksumus	687	3 622	4 309
Akumuleeritud kulum	0	-2 480	-2 480
Jääkmaksumus	687	1 142	1 829

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	342	243
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	-49	-43

Kinnisvara investeeringud kruntidele ja korteriomandile on kajastatud soetusmaksumuses miinus kulum (v.a. maa). Hindamisega kaasnev rahaline ja ajaline kulu suhtena selle tulemusena saadavasse kasusse ei ole mõistlik, ning spetsiifiliste objektide turuinfo, võrreldavate tehingute ja rahavoogude puudumisel on õiglase väärtuse hinnangu usaldusväärsus madal, seega sellest hinnangust saadav kasu aruande lugejatele on väike ning hindamiseks tehtud kulu ja pingutus ei oleks õigustatud.

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	Kokku
31.12.2021						
Soetusmaksumus	562	14 945	4 679	443	431	21 060
Akumuleeritud kulum	0	-5 773	-2 849	-293		-8 915
Jääkmaksumus	562	9 172	1 830	150	431	12 145
Ostud ja parandused			34	155	364	553
Muud ostud ja parandused			34	155	364	553
Amortisatsioonikulu		-515	-256	-44		-815
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-9	-12		-21
Ümberliigitamised		411	3		-414	0
31.12.2022						
Soetusmaksumus	562	15 356	4 707	586	381	21 592
Akumuleeritud kulum	0	-6 288	-3 105	-337	0	-9 730
Jääkmaksumus	562	9 068	1 602	249	381	11 862
Ostud ja parandused			18	14	153	185
Amortisatsioonikulu		-542	-204	-63		-809
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-11			-11
Ümberliigitamised		51	164		-51	164
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		51	164		-51	164
31.12.2023						
Soetusmaksumus	562	15 407	4 878	600	483	21 930
Akumuleeritud kulum	0	-6 830	-3 309	-400	0	-10 539
Jääkmaksumus	562	8 577	1 569	200	483	11 391

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2023	2022
Masinad ja seadmed	0	27
Kokku	0	27

Aruandeperioodil kanti maha kasutuskõlbmatut materiaalsel põhivara soetusmaksumuses 45 tuhat eurot (2022. aastal 71 tuhat eurot), jääkväärtuses 11 tuhat eurot (2022. aastal 20 tuhat eurot).

Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Firmaväärtus	Arenguväljaminekud	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2021					
Soetusmaksumus	333	498	179	91	1 101
Akumuleeritud kulum	-333	-498	-117	0	-948
Jääkmaksumus	0	0	62	91	153
Amortisatsioonikulu			-23		-23
Muud muutused			-1		-1
31.12.2022					
Soetusmaksumus	333	498	178	91	1 100
Akumuleeritud kulum	-333	-498	-140	0	-971
Jääkmaksumus	0	0	38	91	129
Ostud ja parendused				1	1
Amortisatsioonikulu			-21		-21
Ümberliigitamised				-85	-85
31.12.2023					
Soetusmaksumus	333	498	178	7	1 016
Akumuleeritud kulum	-333	-498	-161		-992
Jääkmaksumus	0	0	17	7	24

Lisa 10 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	640	177	463	Euribor+0% kuni + 2,75%	EUR	2024-2029
Kapitalirendikohustised kokku	640	177	463			

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	859	219	640	Euribor+0%-1,99%	EUR	2023-2026
Kapitalirendikohustised kokku	859	219	640			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	1 240	1 311
Kokku	1 240	1 311

Lisa 11 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2023	2022
Kasutusrenditulu	342	354
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2023	31.12.2022
12 kuu jooksul	217	197
1-5 aasta jooksul	698	22
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	1 084	1 191
Masinad ja seadmed	0	12
Kokku	1 084	1 203

Kontsern rentis rendileandjana 2023. aastal kasutusrendi tingimusel 2 hoonet.

Lisa 12 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Lühiajaline laen krediidasutuselt	300	300			euribor+3%	EUR	25.11.2026
Lühiajaline laen omanikult	2 792	2 792			0%	EUR	31.12.2024
Lühiajalised laenud kokku	3 092	3 092					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen krediidasutuselt	2 658		2 658		euribor+3%	EUR	25.11.2026
Pikaajaline laen omanikult	163		163		0%	EUR	31.12.2025
Pikaajaline laen omanikult	808		808		0%	EUR	31.12.2028
Pikaajalised laenud kokku	3 629		3 629				
Kapitalirendikohustised kokku	640	177	463				
Laenukohustised kokku	7 361	3 269	4 092				
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Lühiajaline laen krediidasutuselt	300	300			euribor+3%	EUR	25.11.2026
Lühiajaline laen omanikult	3 061	3 061			0%	EUR	31.12.2023
Lühiajalised laenud kokku	3 361	3 361					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen krediidasutuselt	2 958		2 958		euribor+3%	EUR	25.11.2026
Pikaajaline laen krediidasutuselt	1 000		1 000		euribor+3,45%	EUR	25.01.2025
Pikaajaline laen omanikult	159		159		0%	EUR	31.12.2025
Pikaajalised laenud kokku	4 117		4 117				
Kapitalirendikohustised kokku	859	219	640				
Laenukohustised kokku	8 337	3 580	4 757				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus

	31.12.2023	31.12.2022
Maa	9 121	8 908
Kokku	9 121	8 908

Panga kasuks on seatud pikaajalise laenu tagatiseks hüpoteek Tallinnas, Marati tn 14, Marati tn 12 ja Marati tn 12a asuvale tootmismaale ühishüpoteegi hüpoteegisummaga 5 733 000 eurot.

Kinnistute õiglase väärtus seisuga 31.12.2023 on 9 120 934 eurot (2022: 8 907 880 eurot).

Pikaajalised laenud omanikult on esitatud nüüdsväärtuses, mis on leitud sisemise intressi 3 kuni 6% diskonteerimise teel. Perioodi diskonteerimistulud on kajastatud kasumiaruandes muu finantstuluna ja diskonteerimiskulud muu finantskuluna.

Lisa 13 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	196	196
Võlad töövõtjatele	173	173
Maksuvõlad	167	167
Muud võlad	1 896	1 896
Muud viitvõlad	1 896	1 896
Saadud ettemaksed	23	23
Muud saadud ettemaksed	23	23
Kokku võlad ja ettemaksed	2 455	2 455
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	303	303
Võlad töövõtjatele	182	182
Maksuvõlad	314	314
Muud võlad	1 901	1 901
Muud viitvõlad	1 901	1 901
Saadud ettemaksed	89	89
Muud saadud ettemaksed	89	89
Kokku võlad ja ettemaksed	2 789	2 789

Lisa 14 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2023
Kokku eraldised	178	60	-127	111
Sealhulgas:				
Lühiajalised	178	60	-127	111
Garantiieraldis	113	23	-48	88
Muud eraldised	65	37	-79	23
	31.12.2021	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2022
Kokku eraldised	122	119	-63	178
Sealhulgas:				
Lühiajalised	122	119	-63	178
Garantiieraldis	75	75	-37	113
Muud eraldised	47	44	-26	65

Garantiieraldis moodustab 2% lõpetatud ehitustööde maksumusest ja kasutatakse müüdü objektide garantiitööde katteks kahe aasta jooksul peale objektide müüki.

Muud eraldised on lepinguliste ehitustööde tagatis ehitustöövõtjalt 2,5-5% teostatud tööde maksumusest. Ehitustööde tagatis tagastatakse ehitusettevõtjatele lepingulisete tööde lõpetamisel.

Lisa 15 Osakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Osakapital	55	55
Osade arv (tk)	1	1
Kontserni emaettevõtte aktsiakapital seisuga 31.12.2023 koosneb 2 240 lihtaktsiast nimiväärtusega 3 195,50 eurot (seisuga 31.12.2022: 3 195,50 eurot). 2023. aastal aktsiakapitalis muudatusi ei olnud.		

Lisa 16 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	3 554	8 534
Prantsusmaa	194	133
Saksamaa	136	96
Rootsi	14	51
Poola	49	35
Itaalia	44	37
Holland	11	15
Hispaania	41	8
Tšehhi	14	0
Soome	63	0
Portugal	3	10
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	14	41
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	4 137	8 960
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Hiina	228	232
Korea Vabariik	349	196
Taiwan	36	98
Austraalia	4	96
Araabia Ühendemiraadid	13	47
Costa Rica	0	37
Suurbritannia	52	26
Tšiili	48	9
Hongkong	17	32
Jaapan	15	31
Saudi Araabia	21	19
Malaisia	19	21
Iisrael	28	1
Ameerika Ühendriigid	28	12
Šveits	23	0
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	119	52
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	1 000	909
Kokku müügitulu	5 137	9 869
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Mõõte-,katse- ja navigatsiooniseadmete tootmine	1 498	1 298
Laadungikäitlus	1 426	2 115
Veetransporti teenindavad tegevusalad	596	767
Laoteenus	70	113
Renditeenused	539	354
Kinnisvara müük	940	5 173

Muud teenused ja kaubad	68	49
Kokku müügitulu	5 137	9 869

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Tooraine ja materjal	-1 292	-4 706
Energia	-288	-425
Elektrienergia	-79	-107
Kütus	-209	-318
Transpordikulud	-154	-214
Hoolduskulud	-117	-155
Kindlustus	-55	-43
Muud	-86	-84
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 992	-5 627

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Mitmesugused bürookulud	-33	-37
Lähetuskulud	-19	-27
Ostetud teenused	-238	-359
Kindlustusmaksed	-10	-8
Sadamarajatiste parenduskulud	-100	-42
Valveteenus	-101	-96
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-501	-569

Lisa 19 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	-1 216	-1 240
Sotsiaalmaksud	-411	-415
Kokku tööjõukulud	-1 627	-1 655
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	51	53
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	40	45
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	11	8
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	4	4

Lisa 20 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksud		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	48
Kokku nõuded ja ettemaksud	0	48
Laenukohustised		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 792	3 061
Kokku laenukohustised	2 792	3 061
Võlad ja ettemaksud		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 866	1 866
Kokku võlad ja ettemaksud	1 866	1 866

PIKAAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Laenukohustised		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	970	158
Kokku laenukohustised	970	158

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenude tagasimaksud	31.12.2022
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 540	-321	3 219
Kokku laenukohustised	3 540	-321	3 219

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud	31.12.2023
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 219	812	-269	3 762
Kokku laenukohustised	3 219	812	-269	3 762

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	212	200

Lisa 21 Konsolideerimata bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevarad		
Raha	37	18
Nõuded ja ettemaksud	1 751	2 063
Kokku käibevarad	1 788	2 081
Põhivarad		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	28 667	28 135
Nõuded ja ettemaksud	86	65
Kinnisvarainvesteeringud	1 443	1 518
Materiaalsed põhivarad	159	192
Immateriaalsed põhivarad	2	2
Kokku põhivarad	30 357	29 912
Kokku varad	32 145	31 993
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	2 792	3 061
Võlad ja ettemaksud	1 953	1 942
Kokku lühiajalised kohustised	4 745	5 003
Kokku kohustised	4 745	5 003
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	55	55
Ülekurss	7 486	7 486
Kohustuslik reservkapital	111	111
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	19 338	17 282
Aruandeaasta kasum (kahjum)	410	2 056
Kokku omakapital	27 400	26 990
Kokku kohustised ja omakapital	32 145	31 993

Lisa 22 Konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Müügitulu	294	237
Muud äritulud	3	0
Mitmesugused tegevuskulud	-45	-37
Tööjõukulud	-288	-266
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-118	-139
Muud ärikulud	-4	-18
Kokku ärikasum (-kahjum)	-158	-223
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	367	2 180
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	163	12
Intressitulud	12	15
Muud finantstulud ja -kulud	26	72
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	410	2 056
Aruandeaasta kasum (kahjum)	410	2 056

Lisa 23 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2023	2022
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	-158	-223
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	118	139
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	13
Kokku korrigeerimised	118	152
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	48	-1
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	6	8
Kokku rahavood äritegevusest	14	-64
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-10	-151
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	236	250
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-1	0
Antud laenud	-22	-3
Antud laenude tagasimaksud	0	184
Muud laekumised investeerimistegevusest	67	3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	270	283
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksud	-265	-266
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-265	-266
Kokku rahavood	19	-47
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	18	65
Raha ja raha ekvivalentide muutus	19	-47
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	37	18

Lisa 24 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2021	55	7 486	111	17 323	24 975
Vigade parandamise mõju				-115	-115
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	55	7 486	111	17 208	24 860
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	2 056	2 056
31.12.2022	55	7 486	111	19 264	26 916
Vigade parandamise mõju				74	74
Korrigeeritud saldo 31.12.2022	55	7 486	111	19 338	26 990
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	410	410
31.12.2023	55	7 486	111	19 748	27 400

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.06.2024

osaühing Primos (registrikood: 10775765) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENDEL SIFF	Juhatuseliige	27.06.2024
MERLI SIFF	Juhatuseliige	27.06.2024

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Osaühing Primos osanikele

Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud osaühing Primos ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2023 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud meie aruande osas „Märkusega arvamuse alus” punktides 1 ja 5 kirjeldatud asjaolude mõjud ning punktides 2-4 kirjeldatud asjaolude võimalikud mõjud, kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Märkusega arvamuse alus

1. Bilansikirjel „Nõuded ja ettemaksed” on seisuga 31.12.2023 kajastatud nõuded summas 154 tuhat eurot, mis ei ole pikaajaliselt laekunud ja mille kohta pole juhtkond moodustanud allahindlust, kuna hindab nende laekumist tõenäoliseks. Meie arvates tuleks need nõuded alla hinnata, kuid kuna seda pole tehtud, siis on nõuded ning aruandeaasta kasum eelpool toodud ebatõenäoliste nõuete summas ülekajastatud.
2. Bilansikirjel „Varud” on kajastatud varusid soetusmaksumuses 316 tuhat eurot, mis asuvad tütaretevõttes, mille finantsaruanded ei ole auditeeritud. Meil ei olnud võimalik viibida nende varude inventuuride juures ega muul viisil veenduda nende olemasolus seisuga 31.12.2023. Samuti sisaldab antud bilansikirje pikemat aega mitteliikunud materjale, valmistoodangut, kaupu ja ettemakseid, soetusmaksumusega 14 tuhat eurot, mida ei ole aastaruande koostamise päevaks müüdnud ega muul viisil kasutatud. Vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile tuleks varud kajastada neto realiseerimismaksumuses juhul, kui esinevad indikatsioonid, et see on madalam kui nende soetusmaksumus. Me ei suutnud hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali ülaltoodud varude, soetusmaksumusega 316 tuhat eurot, olemasolu kohta. Samuti varude, soetusmaksumusega 14 tuhat eurot, neto realiseerimismaksumuse kohta. Seega ei ole meil võimalik hinnata bilansikirje vajalike korrigeerimiste summasid ega nende mõju konsolideeritud finantsaruannetele seisuga 31.12.2023.
3. Bilansikirjel „Kinnisvarainvesteeringud” on kajastatud investeeringud elamumaaasse soetusmaksumuses summas 288 tuhat eurot, mille puhul esineb märke, mis võivad viidata ülalnimetatud vara kaetava väärtuse langusele. Raamatupidamise aastaaruande koostamise käigus ei ole ettevõtte juhtkond läbi viinud kaetava väärtuse testi antud varale. Seega meie ei suutnud hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali kinnisvarainvesteeringu kaetava väärtuse kohta ning seetõttu ei ole meil võimalik hinnata bilansikirje vajalike korrigeerimiste summasid ega nende mõju konsolideeritud finantsaruannetele seisuga 31.12.2023.
4. Ettevõtte bilansikirjel „Materiaalsed põhivarad” on kajastatud põhivara objekt jääkmaksumuses 182 tuhat eurot, mis sisaldab eelmisel aastal immateriaalsete varade ettemaksudena kajastatud ja 2023. aastal materiaalseks põhivaraks ümberklassifitseeritud vara summas 80 tuhat eurot. Me ei saanud hankida piisavalt auditi tõendusmaterjali veendumaks, et need väljaminekud olid tehtud ja vajalikud selle põhivara objekti soetamiseks või valmistamiseks, seega ei saanud me kujundada arvamust, kas need on selle vara objekti soetusmaksumuse komponendid ja kas selle bilansikirje osas on vajalikud korrigeerimised ning milline on nende mõju konsolideeritud finantsaruannetele seisuga 31.12.2023.
5. Bilansikirjel „Materiaalsed põhivarad” on kajastatud põhivara objektid, mille amortisatsioonimäärad on, pärast nende 2022. aastal, juhtkonna hinnangu alusel muutmist, meie arvates, lähtudes sarnaste põhivara objektide tavalisest kasulikust elueast, liiga madalad. Selle tõttu on meie hinnangul amortisatsioonikulud 2023. aasta kasumiaruandes 12,9 tuhat euro võrra alahinnatud ning bilansis seisuga 31.12.2023 materiaalse põhivara korrigeeritud soetusmaksumus ülehinnatud 19,2 tuhat euro võrra ja jaotamata kasum ülehinnatud 6,3 tuhat euro võrra.

Punktides 1, 2, 3, ja 4 toodud märkustega samasisulised märkused on tehtud meie poolt esitatud 29.06.2023 vandeaudiitori aruandes 31.12.2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkustega arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Nagu allpool kirjeldatud, oleme teinud järeldused, et muus informatsioonis esineb selline oluline väärkajastamine : vajalike nõuete allahindluste ja põhivarade amortisatsioonimäärade alahindamise mõju ei ole kajastatud suhtarvude arvutamisel. Nagu kirjeldatud eespool osas „Märkusega arvamuse alus” meie ei suutnud hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali ülaltoodud varude, kinnisvarainvesteeringute ja materjaaaalse põhivara kohta. Seetõttu ei ole me suutelised tegema järeldust, kas muu informatsioon on selle asjaoluga seoses oluliselt väärkajastatud või mitte.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduureid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

/digitaalselt allkirjastatud/

Vadim Dontševski

Vandeauditiitori number 248

Crowe DNW OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 284

Jõe tn 2a, Tallinn, Harju maakond, 10151

28.06.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

osaühing Primos (registrikood: 10775765) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VADIM DONTŠEVSKI	Vandeaudiitor	28.06.2024

Kahjumi katmise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	5 033
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-146
Kokku	4 887
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	4 887
Kokku	4 887

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	236000	80.27%	Jah
Muude mujal liigitamata finantsteenuste osutamine, v.a kindlustus ja pensionifondid	64991	55000	18.71%	Ei
Sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent	77111	2400	0.82%	Ei